

L'artista gironí parla d' Expoart Montjuïc i de la seva obra

Domènec Fita:

“A les galeries, el meu tipus d’obra no hi escau”

Durant tot el mes de juny tindrem l’oportunitat de visitar una mostra de Domènec Fita, instal·lada a la galeria Expoart de Montjuïc –una iniciativa que també cal adjudicar-li- : **“És una exposició de catalogació de la sèrie Girona. Són un total de 42 quadres. El que passa és que només n’hi ha 19 d’exposats; els altres els tinc en dipòsit a la galeria. Així la gent interessada pot veure’ls i el conjunt de l’exposició és molt més tranquil”.**

G.B. Quina “Girona” presentes ?

D.F. **Estan fets al barri vell. Primer vaig estar un temps per prendre notes, blocs carregats de dibuixos... Però per fer la sèrie no he seguit una norma o concepte. Hi ha preparacions prèvies, altres directament i, també, elaboracions posteriors. En cada cas he aplicat un procés i elements diferents, sempre lligant la cosa humana i la pobresa.**

G.B. Malgrat seguir un tema, les interpretacions varien constantment...

D.F. **Són visions múltiples amb tota la cadena de sensacions que això implica: poesia, dramatisme, arquitectura, linealitat, textures, veladures, degoteigs, regalims... Estructures de dins i de fora. Reverberacions. Lletres afegides a la pintura que agafen aspectes infantils i històrics, que podríem trobar en el passat.**

G.B. També cal apuntar la multiplicitat tècnica. Què fa en Fita davant una tela blanca ?

D.F. **Quan pinto i tinc la tela en blanc, començo a mullar-la, ensabono, agafo la pistola i pinto amb un altre color. El tema que tenia en blocs puc utilitzar-lo o bé deixar-lo. És un procés molt lliure i em resulta difícil d’explicar per la seva variació. Puc afegir sobre la pintura qualsevol element, com és aquest “Mocador” penjat en el quadre i que jo portava a la butxaca. A vegades, damunt una elaboració pictòrica n’hi poso una altra. Tant me fa desfer el que havia fet com construir amb el que ja era un tema.**

G.B. Com neix Expoart, aquesta nova galeria de Montjuïc ?

D.F. Neix d'una necessitat del cycle complet de l'artista. Una cosa és fer obra a casa i moure't en el camp del teu estudi. Però també cal exposar, catalogar, publicar..., i jo me n'he oblidat sempre. Un altre aspecte és l'ajut econòmic per poder continuar una tasca com a escultor. El fet de no poder fer escultura perquè costa molts cèntims i tinc moltes obres a l'estudi per passar a bronze. Avui dia, fer escultura és pràcticament impossible.

G.B. Però Fita té quelcom tan destacable com és la multiplicitat, no solament de llenguatges, sinó també de tècniques i procediments artístics...

D.F. He tingut sempre arrelada l'expressió diferent en les arts (ceràmica, mosaic, pintura, vitrall, relleu...). Artísticament sempre he plantejat les coses a fons. Però m'ha estat més fàcil per expressar-me la pintura, ja que l'escultura em redueix. És més laboriosa d'execució i ocupa més lloc.

G.B. El distanciament Fita-galeries comercials, podria ser una altra pedra de toc per a la creació d'Expoart ?

D.F. A les galeries el meu tipus d'obra no hi escau. Jo salto. I quan un client va allà a comprar, aquell quadre o escultura ha de semblar d'en tal. Llavors les galeries van limitant la llibertat de l'artista, per ser comercial. I el que per un costat interessa, per l'altre fa l'efecte que coarta. En el fons hi ha tota una tendència que això "reconeixible" per molts no es transformi, ja que ens crea més angoixa la transformació. Però jo tinc una forma de veure l'art que cada vegada és un plantejament diferent. Potser és aquella mena de consciència que em fa lligar l'aspecte artístic al religiós. Haig de donar a la persona tots els meus talents. Jo no em puc quedar esclau i cada vegada cal buscar la posició adequada.

G.B. Però aquest "néixer cada dia" dins la nostra societat, representa una situació molt dura.

D.F. Lògic, però l'home ha de ser conscient de les vivències que li estan repercutint, i l'obra es veu assenyalada per tot aquest procés. Jo, el que no puc fer, és dir que ja he trobat el meu camí i quedar-me establert. Com és normal, pel fet de no estar quiet, a mi de mica en mica les galeries m'han anat arraconant. I com jo hi ha una gran quantitat d'artistes. La idea d'Expoart neix per no fer això, per agafar el que doni cadascú i no aquell que vagi vivint d'una renda (per més interessant que sigui). En definitiva, neix per a mi però també per a tot aquest conjunt de gent que està lluitant, sempre oberta.

G.B. T'has referit al teu plantejament de lligar l'aspecte artístic al religiós. Cal dir que en Fita és dels pocs artistes que han seguit amb una continuïtat regular la seva contribució a l'art sacre. I, darrerament, ha estat d'actualitat pel seu treball a la nova església del Cor de Maria de Girona, del qual s'acaba de publicar un ampli catàleg explicatiu. El primer encàrrec per a aquesta església claretiana fou l'any 1959, quan en Fita realitzà una verge d'alabastre que provocà un cert enrenou:

D.F. Sí, les discussions foren entorn de si a la verge se li veia la matriu. Això era un símptoma de l'estancament que hi havia en la manera de pensar de l'església. Llavors jo, en voler unir art-religió, intentava transformar en l'església alguns punts per a mi vitals com és la idea de la imatge com a mitjà, però no com a fi en si mateix. Aquell fou el punt d'origen del meu treball en la nova església.

G.B. Quina ha estat la teva contribució escultòrica al Cor de Maria ?

D.F. He treballat en equip amb els arquitectes Jordi Masgrau i Narcís Negre –per cert, aquest últim també dissenyà Expoart-. El nou edifici està en dues parts: la baixa, destinada a església i, a sobre, pisos. Per aguantar l'estructura es varen haver de fer uns pilars molt gruixuts. I com que no convenia minvar-los, reduir-los, en enfonsar els relleus, em vaig veure obligat a modelar l'escultura amb un altre sentit diferent. Llavors vaig pensar en la plastilina com a nova tècnica d'interpretació i, a través de "botifarrons" de plastilina, va néixer tot un tipus de formes. Ells relleus estan fets amb motius sacramentals i són una forma d'actualitzar uns símbols d'expressió popular.

G.B. Però al marge dels pilars hi ha el retaule de l'entrada, dedicat al Pare Claret...

D.F. Sí, tot seguint una idea pròpia del gòtic, amb la imatge al centre i als costats diferents moments de la seva vida. També hi ha la columna de l'entrada amb un relleu que representa el Cor de Maria amb símbols (ocells, flors, lletres...) de tot aquest regust. A dins, a l'altar i l'ambó, en marqueteria tallada de diferents colors, hi ha la representació d'un Crist i el símbol del triangle. I els vitralls: un de grans dimensions dividit en tres parts amb el sol tema de l'àngel mentre un altre –darrera la verge d'alabastre del 59- té vidres més suaus que no desfan la forma de la figura.

Glòria Bosch i Mir

Punt Diari – Art – 6 de juny de 1984

